

บทเรียนที่ 1: ความปลอดภัยทั่วไป

พื้นฐานการปฏิบัติงานที่ปราศจากอุบัติเหตุ 100%

จัดทำโดย นายสมชาย เพชรกอง
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรีเขกหนองจอก

ความปลอดภัย
= ปราศจากอุบัติเหตุ 100%

การทำงานที่ปราศจากอุบัติเหตุ
ไม่ว่าจะเป็นจากเครื่องมือ เครื่องจักร
อุปกรณ์ หรือสภาพแวดล้อม
อุบัติเหตุเป็นเรื่องไม่คาดคิด
แต่ป้องกันได้หากสถานที่ปฏิบัติงาน
มีความปลอดภัยเต็มร้อย

3 สาเหตุหลักของ การเกิดอุบัติเหตุ

ผู้ปฏิบัติงาน (Human)

- ตัวบุคคล กฎระเบียบ และความพร้อม

เครื่องจักรและอุปกรณ์ (Machine)

- สภาพเครื่องมือ การชำรุด และการบำรุงรักษา

สภาพแวดล้อม (Environment)

- พื้นที่ทำงาน แสง เสียง และการจัดเก็บ

สาเหตุที่ 1: ผู้ปฏิบัติงาน (Human Error)

แต่งกายไม่เหมาะสม:
ไว้ผมยาว รุ่มร่าม
สวมเครื่องประดับ

ขาดความระมัดระวัง:
ประมาทเลินเล่อ
เร่งรีบ

ร่างกายไม่พร้อม:
พักผ่อนน้อย เล่นเกมดึก
ดื่มของมึนเมา

ละเลยอุปกรณ์:
ไม่สวมเครื่องป้องกัน
(PPE)

ใช้งานผิดประเภท:
ขาดทักษะ
ใช้เครื่องมือไม่ถูกต้อง

สาเหตุที่ 2: เครื่องจักรและอุปกรณ์ (Machinery & Tools)

ไม่มีฝาคครอบ
ป้องกันอันตราย

ขาดการบำรุงรักษา
/ใช้งานมานาน

ชำรุดแตกร้าว

ค้อนหลวม/
ตะไบไม่มีด้าม

พกเครื่องมือมีคม
ในกระเป๋ากางเกง

สาเหตุที่ 3: สภาพแวดล้อม (The Environment)

ผลกระทบเมื่อเกิดอุบัติเหตุ (The Ripple Effect)

อุบัติเหตุป้องกันได้

หากเราเข้าใจหลักการและปฏิบัติตาม
กฎความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด
เราสามารถเปลี่ยนพื้นที่เสี่ยงให้เป็น
พื้นที่ปลอดภัย 100% ได้

กฎเหล็ก: ส่วนบุคคล

ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงงานอย่างเคร่งครัด

แต่งกายด้วยชุดปฏิบัติงานตามที่กำหนด

ห้ามสวมใส่เครื่องประดับ
ขณะปฏิบัติงานโดยเด็ดขาด

ห้ามหยอกล้อ หรือกลั่นแกล้งกัน
ขณะปฏิบัติงาน

หากสภาพร่างกายไม่พร้อม
ห้ามปฏิบัติงานกับเครื่องมือกล

กฎเหล็ก: พื้นที่และเครื่องจักร

อุปกรณ์ความปลอดภัย (Anatomy of a Safe Worker)

ศีรษะ (Head):

หมวกนิรภัย - ป้องกันการกระแทก
(ยกเว้นงานเครื่องมือกลบางประเภท)

ดวงตา (Eyes):

แว่นตานิรภัย - ป้องกันเศษวัสดุ
จากงานกลึง งานเจียระไน

หู (Ears):

ที่ครอบหู/ปลั๊กอุดหู -
ลดเสียงดังเกินมาตรฐาน

จมูก (Nose):

หน้ากาก - ป้องกันกลิ่น คาร์บอน
สารพิษ

มือ (Hands):

ถุงมือหนัง/ผ้า -
ป้องกันของมีคมและความร้อน
(บางงานห้ามใส่ถุงมือ)

ถอดรหัสสีป้ายความปลอดภัย

สีแดง (Red)

ความหมาย: ห้าม / อันตราย / อุปกรณ์ดับเพลิง
ลักษณะ: พื้นขาว ขอบและข้อความสีแดง สัญลักษณ์สีดำ

สีน้ำเงิน (Blue)

ความหมาย: เครื่องหมายบังคับให้ปฏิบัติ
ลักษณะ: พื้นฟ้า/น้ำเงิน สัญลักษณ์สีขาว

ถอดรหัสสีป้ายความปลอดภัย (ต่อ)

สีเขียว (Green)

ความหมาย: สถานะปลอดภัย / ปฐมพยาบาล
ลักษณะ: พื้นเขียว สัญลักษณ์สีขาว

สีเหลือง (Yellow)

ความหมาย: เครื่องหมายเตือนระวังอันตราย
ลักษณะ: พื้นเหลือง ขอบดำ สัญลักษณ์สีดำ

สรุปข้อปฏิบัติก่อนเริ่มงาน

1. เช็คความพร้อมบุคคล:
ร่างกายพร้อม ชดเชยพักผ่อน ไม่ใส่เครื่องประดับ
สวม PPE ครบถ้วน

2. เช็คเครื่องมือและพื้นที่:
ตรวจสอบสภาพเครื่องมือจักร ให้อนุญาตก่อนทำ
เคลียร์พื้นที่ให้สะอาด

3. เคารพป้ายสัญลักษณ์:
สังเกตและปฏิบัติตามป้าย ห้าม(แดง)
บังคับ(น้ำเงิน) ปลอดภัย(เขียว)
เตือน(เหลือง) อย่างเคร่งครัด

ความปลอดภัยเริ่มต้นที่คุณ

เครื่องจักรที่ปลอดภัยที่สุด
คือผู้ปฏิบัติงานที่มีความตระหนักรู้...
ขอให้ทุกท่านปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย 100%

จัดทำโดย
นายสมชาย เพชรทอง
วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก